

احکام نماز مسافر

۸. احکام نماز مسافر

۱. مسافری که می داند نماز در سفر با وجود شرایطی قصر است، همچنین می داند سفرش واجد آن شرایط است، در صورتی که نماز را تمام بخواند، نمازش باطل است و چه در وقت باشد و چه خارج از وقت باید آن را دوباره به صورت قصر بخواند.

۲. اگر فراموش کند که مسافر باید نمازش را قصر بخواند یا فراموش کند که در سفر است و نمازش را تمام بخواند، چنانچه داخل وقت یادش بیاید، باید نماز را اعاده کند و اگر اعاده نکند، قضای آن واجب است، ولی اگر بعد از وقت متوجه شود، نمازش قضا ندارد.

۳. مسافری که نمی داند نماز در سفر قصر است و بر خلاف وظیفه اش نماز را تمام می خواند در صورتی که جاهل قاصر باشد [۱] پس از فهمیدن حکم، لازم نیست نماز را اعاده یا قضا کند، و اگر جاهل مقصر باشد [۲]، به خاطر کوتاهی در یادگیری گناه کرده و پس از فهمیدن حکم، باید نمازش را در وقت اعاده و در خارج وقت قضاء کند.

۴. اگر حکم نماز در سفر را می داند، ولی به دلیل جهل به خصوصیات حکم، نماز را تمام بخواند، در این صورت احتیاط واجب آن است که اگر در وقت متوجه شود، آن را اعاده و اگر بعد از وقت متوجه شود، آن را قضا کند؛ مانند اینکه می داند در سفر نماز قصر است، اما نمی داند بعد از قصد اقامت ده روز و قبل از خواندن یک نماز چهار رکعتی اگر از قصدش برگردد، نماز قصر است و نماز را تمام بخواند.

۵. مسافری که وظیفه اش نماز تمام است، چنانچه برخلاف وظیفه نماز را قصر بخواند، نمازش باطل است و در این حکم تفاوتی میان علم، عمد، فراموشی و جهل به حکم یا موضوع نیست؛ مگر موردی که در مسأله بعد بیان می شود.

۶. مسافری که می خواهد ده روز در جایی بماند، اگر به خاطر جهل به حکم نماز را قصر بخواند، نمازش صحیح است، ولی اگر به خاطر جهل به موضوع یا فراموشی قصر بخواند، نمازش باطل است و باید نمازش را دوباره بخواند.

[۱]. یعنی کسی که حکم را نمیداند و توجه به جهل خود هم ندارد.

[۲]. یعنی کسیکه توجه به جهل خود دارد و با اینکه میتواند آن را برطرف کند، این کار را نمیکند.

تمرین

۱. نماز سربازانی که می دانند بیش از ده روز در مکانی می مانند ولی اختیاری ندارند چه حکمی دارد؟
۲. اگر فردی برای زیارت حرم امام رضا (علیه الصلاه و السلام) مسافرت نماید و با آن که می داند کمتر از ده روز در آنجا خواهد ماند، ولی برای این که نمازش تمام باشد قصد اقامت ده روز می کند، این کار او چه حکمی دارد؟
۳. آیا هنگام قصد اقامت، جایز است نیت خروج از محل اقامت به محل دیگری را که کمتر از چهار فرسخ با آن فاصله دارد کرد؟
۴. اقامه با چند چیز محقق می شود؟ توضیح دهید.
۵. کسی که به جایی مسافرت کرده و نمی داند چه مقداری در آنجا خواهد ماند ده روز یا کمتر، چگونه باید نماز بخواند؟
۶. چه تفاوتی میان بلاد کبیره و معمولی در احکام مسافر وجود دارد؟